

## PRENOSIVI APARATI ZA GAŠENJE POŽARA

Prenosivi aparat za gašenje požara je uređaj koji sadrži sredstvo za gašenje požara koje se, djelovanjem unutrašnjeg pritiska, izbacuje iz tijela aparata – boce i usmjerava ka vatri, i koji je projektovan za ručni transport i ručno korištenje (u pogonskom stanju ima masu od najviše 20 kg). Prenosivi aparati za gašenje požara spadaju u djelokrug Naredbe o opremi pod pritiskom (“Službeni glasnik BiH”, broj 52/11).

Aparat za gašenje požara se sastoji od tijela aparata (cilindrična boca najčešće crvene boje) i opreme aparata koja je fiksirana ili privrnutna na tijelo (pogonski uređaj, regulacioni ventil i crijevo). U zavisnosti od vrste sredstva za gašenje, imamo nekoliko vrsta aparata za gašenje požara, ali se najčešće susrećemo sa aparatima na bazi suhog praha, tzv. „S“ aparati i aparatima na bazi ugljendioksida - CO<sub>2</sub> aparati. Aparati sa prahom mogu biti pod stalnim pritiskom (boca se uvijek nalazi pod radnim pritiskom) i sa bočicom (radni pritisak nastaje oslobađanjem pomoćnog gasa iz posebne bočice). CO<sub>2</sub> aparati su ispunjeni gasom – ugljendioksidom koji je zbog vrlo visokog pritiska unutar boce u tečnom stanju.



### Tipični rizici

- Požar, odnosno opekotine uslijed nepravilne upotrebe, neadekvatnog punjenja ili neispravnog aparata.
- Mehaničke povrede uslijed eksplozije PP aparata.

### Savjeti za kupovinu

- Kupujte samo aparate koji na sebi imaju naljepnicu koja sadrži uputstvo za upotrebu u sažetoj i jasnoj formi s potrebnim slikama, temperaturno djelovanje aparata, vrste požara za koje je namijenjen, posebna upozorenja kada se aparat ne smije koristiti i sl.
- Potražite oznaku standarda EN 3 na aparatu, kako biste bili sigurni da aparat za gašenje požara ispunjava zahtjeve iz evropskih standarda.
- Uvjerite se da nema vidljivih fizičkih oštećenja na proizvodu,
- Izbjegavajte kupovinu proizvoda koji su dosta jeftiniji od drugih sličnih proizvoda.

## Savjeti za upotrebu

Prilikom upotrebe aparata za gašenje požara najvažnije je da se korisnik pridržava uputstava i ograničenja naznačenih na samom proizvodu, međutim, zbog raznih faktora (dim, strah i sl.), korisnik često nije u mogućnosti da ih jasno identifikuje. Zbog toga je potrebno poznavati područje primjene i način upotrebe osnovnih tipova aparata za gašenje požara, kao i razlike u njihovom izgledu.

Aparati za gašenje požara sa prahom namijenjeni su za gašenje požara kategorija A, B i C. (A - požari čvrstih organskih materija, B - požari zapaljivih tečnosti, C - požari zapaljivih gasova).

Aparati pod stalnim pritiskom na vrhu imaju ručku ventila i gumenu crijevo sa mlaznicom na kraju. Manji aparati, mase sredstva za gašenje do 3 kg, umjesto crijeva imaju kratku mlaznicu. Prilikom upotrebe, potrebno je izvući osigurač, uzeti gumeno crijevo u ruku i pritiskom na ručku ventila započeti s gašenjem. Mlaznicu treba usmjeriti u podnožje vatre i, prema potrebi, pomoću ručke ventila prekidati ispuštanje praha.

Aparati sa bočicom na vrhu imaju dugme za aktivaciju pomoćnog gasa i gumeno crijevo koje na kraju ima mlaznicu sa ručicom. Prilikom upotrebe potrebno je izvući osigurač te udarcem ili pritiskom na dugme aparat staviti pod pritisak čime je aparat spreman za gašenje. Mlaznicu sa ručkom treba usmjeriti u podnožje vatre i, prema potrebi, prekidati ispuštanje praha.

CO<sub>2</sub> aparati namijenjeni su za gašenje požara na uređajima pod električnim naponom, a mogu se koristiti za gašenje početnih požara kategorija B i C. Ovi aparati na vrhu imaju ventil sa točkićem ili ručicom i crijevo sa ručkom i karakterističnom mlaznicom koja se na kraju širi u obliku metle. Prilikom upotrebe potrebno je otvoriti ventil odvrtanjem ili stiskanjem ručice, uhvatiti jednom rukom mlaznicu i usmjeriti je u žarište vatre.

